

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2012 M. BIRŽELIO 6 D.
NUTARIMO NR. 665 „DĖL VALSTYBĖS TURINIŲ IR NETURTINIŲ TEISIŲ
ĮGYVENDINIMO VALSTYBĖS VALDOMOSE ĮMONĖSE TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2019 m. d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimą Nr. 665 „Dėl Valstybės turinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“:

1.1. Pakeisti preambulę ir ją išdėstyti taip:

„Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 22 straipsnio 5 punktu ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo (toliau – Įstatymas) 23 straipsnio 1 ir 2 dalimis, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:“.

1.2. Pripažinti netekusiu galios 2.1 papunktį.

1.3. Pakeisti 2.2 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„2.2. kai Apraše nurodyta, kad atskiros Aprašo nuostatos yra rekomendacinio pobūdžio, taikoma taisyklė „laikykis arba paaiškink“, pagal kurią nukrypimas nuo rekomendacinio pobūdžio nuostatų galimas tik tuomet, kai to objektyviai reikia, ir kiekvienas nukrypimas turi būti racionaliai pagrįstas ir paaiškintas valstybės įmonės metinėje veiklos ataskaitoje ar valstybės valdomos bendrovės metiniame pranešime, rengiamuose įgyvendinant Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo“ (toliau – Skaidrumo gairės), reikalavimus;“.

1.4. Pakeisti 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3. Pavesti valstybės valdomų įmonių, kaip jos apibrėžtos Įstatyme (toliau – valstybės valdoma įmonė), dalyvio turtines ir neturtines teises įgyvendinančioms institucijoms atstovauti valstybei valstybės valdomose įmonėse, laikantis Įstatymo 9 straipsnyje išdėstytų principų, ir siekti, kad valstybės valdomos įmonės organai įgyvendintų Aprašo nuostatas, o dukterinių bendrovių, kaip jos apibrėžtos Įstatyme, organai įgyvendintų Aprašo nuostatas, jeigu Apraše nenustatyta kitaip.“

1.5. Pakeisti 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4. Nustatyti, kad valstybės valdomų įmonių lėšos, tenkančios valstybei jų likvidavimo atveju, perduodamos į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą.“

1.6. Pakeisti 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5. Šio nutarimo 4 punkte nenurodytas turtas perduodamas centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymai ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai nenustato kitaip.“

1.7. Pakeisti 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7. Įgalinti Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministeriją patvirtinti valstybei atstovaujančios institucijos rašto dėl valstybės siekiamų tikslų valstybės valdomoje įmonėje ir keliamų lūkesčių valstybės valdomai įmonei turinio reikalavimus ir rengimo tvarką.“

1.8. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintą Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašą:

1.8.1. Pripažinti netekusiu galios 2¹ punktą.

1.8.2. Pripažinti netekusiu galios 3.1¹ papunktį.

1.8.3. Pripažinti netekusiais galios 3.6 ir 3.7 papunkčius.

1.8.4. Papildyti 3¹ punktu:

„3¹. Kitos apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme.“

1.8.5. Pripažinti netekusiu galios III skyrių.

1.8.6. Pakeisti 13 punktą ir jį išdėstyti taip:

„13. Ne rečiau kaip kas 4 metus atitinkama valstybei atstovaujanti institucija persvarsto valstybės valdomos įmonės teisinės formos tinkamumą, be kita ko, atsižvelgdama ir į bendrąją ūkio ir atitinkamo ūkio sektoriaus padėtį. Apie persvarstymo rezultatus valstybei atstovaujanti institucija raštu praneša Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai per 10 darbo dienų nuo persvarstymo. Ekonomikos ir inovacijų ministerija apibendrintą informaciją kartu su savo rekomendacijomis teikia Vyriausybei.“

1.8.7. Pakeisti 13¹ punktą ir jį išdėstyti taip:

„13¹. Valstybės valdomų įmonių, valstybės valdomų bendrovių dukterinių bendrovių ir paskesnių eilių dukterinių bendrovių ir valstybei atstovaujančių institucijų sąrašas skelbiamas valdymo koordinavimo centro interneto svetainėje. Valstybei atstovaujanti institucija nedelsdama praneša valdymo koordinavimo centrui apie valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės įsteigimą, likvidavimą, valstybės valdomų bendrovių valstybei priklausančių akcijų privatizavimą, dukterinių bendrovių akcijų pardavimą, teisinės formos ar valstybei atstovaujančios institucijos pasikeitimą arba kitas sąrašo atnaujinimui reikšmingas aplinkybes. Valdymo koordinavimo centras sąrašą atnauja per 3 darbo dienas nuo šiamo punkte nurodytos informacijos gavimo.“

1.8.8. Pakeisti 16 punktą ir jį išdėstyti taip:

„16. Valstybės valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių siektinas vidutinės metinės nuosavo kapitalo kainas ir valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos siektiną vidutinį metinį konsoliduoto grynojo pelno rodiklį (toliau – pelningumo rodikliai) 3 metų laikotarpiui tvirtina Vyriausybė Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro teikimu. Pelningumo rodikliai skaičiuojami nuo valstybės valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių ūkinės komercinės veiklos. Tais atvejais, kai valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės nevykdo ūkinės komercinės veiklos arba jų vykdoma ūkinė komercinė veikla nėra laikoma reikšminga vadovaujantis ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintomis valstybės valdomų įmonių specialiųjų įpareigojimų nustatymo ir informacijos pateikimo rekomendacijomis, pelningumo rodikliai neskaičiuojami ir Vyriausybei tvirtinti neteikiami. Valstybės valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių pelningumo rodikliai naujam 3 metų laikotarpiui Vyriausybei tvirtinti pateikiami likus ne mažiau kaip 5 mėnesiams iki šio laikotarpio pradžios ir tvirtinami likus ne mažiau kaip 4 mėnesiams iki šio laikotarpio pradžios.“

1.8.9. Pakeisti 16¹ punktą ir jį išdėstyti taip:

„16¹.1. kasmet, gavęs valstybės valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių audituotus metinių finansinių ataskaitų rinkinius, apskaičiuoja ir įvertina, ar šios įmonės pasiekė joms Vyriausybės nustatytus pelningumo rodiklius;

16¹.2. kasmet vertinimo rezultatus ne vėliau kaip einamųjų metų gegužės 20 dieną pateikia valstybei atstovaujančioms institucijoms ir valstybės valdomoms įmonėms, jeigu vertinimo rezultatai susiję su tų valstybės valdomų įmonių dukterinėmis bendrovėmis;

16¹.3. likus ne mažiau kaip 6 mėnesiams iki laikotarpio, kuriam nustatomi nauji pelningumo rodikliai, pateikia Ekonomikos ir inovacijų ministerijai pagal Aprašo 3 priedą ir atsižvelgdamas į įmonės individualų vertinimą, kaip jis apibrėžtas Įstatyme, kurį atlieka valdymo koordinavimo centras, pelningumo rodiklius naujam 3 metų laikotarpiui, prieš tai juos suderinęs su atitinkamomis valstybei atstovaujančiomis institucijomis ir atitinkamais valstybės valdomų bendrovių valdymo organais, kai pelningumo rodikliai nustatomi dukterinėms bendrovėms;

16¹.4. vertina Raštus ir teikia valstybei atstovaujančioms institucijoms išvadas dėl jų tobulinimo.“

1.8.10. Pakeisti 16² punktą ir jį išdėstyti taip:

„16². Valdymo koordinavimo centrui kasmet įvertinus Aprašo 16¹.1 papunktyje nurodytus pelningumo rodiklius, pasiektus per 3 metų laikotarpį, atitinkamos valstybei atstovaujančios institucijos, jeigu valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės nepasiekia Vyriausybės patvirtinto pelningumo rodiklio, užtikrina, kad per vieną mėnesį nuo valdymo koordinavimo centro vertinimo rezultatų gavimo dienos iš valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės kolegialaus valdymo organo, jeigu tokio nėra, – iš vienasmenio valdymo organo būtų gautas rašytinis paaiškinimas apie priežastis, kodėl nepasiektas atitinkamas rodiklis, ir veiksmus, kurių bus imtasi siekiant geresnių įmonės veiklos rezultatų. Dukterinės bendrovės atitinkami valdymo organai tokį rašytinį paaiškinimą teikia savo patronuojančiajai bendrovei.“

1.8.11. Papildyti 19¹ punktu:

„19¹. Valstybės valdomos bendrovės siekia, o tais atvejais, kai tai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrina, kad Aprašo 19 ir 20 punktų nuostatos *mutatis mutandis* būtų taikomos dukterinėms bendrovėms.“

1.8.12. Papildyti 31¹ punktu:

„31¹. Valstybės valdomos bendrovės siekia, o tais atvejais, kai tai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrina, kad Aprašo 31 punkte nurodytų valstybės valdomų bendrovių dukterinėse bendrovėse *mutatis mutandis* būtų laikomasi nuostatos, kad jų įstatuose būtų nustatytas kolegialių organų sudarymas ir sudaroma stebėtojų taryba arba valdyba, kuriai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, įstatuose priskirtos priežiūros funkcijos.“

1.8.13. Pakeisti 32¹ punktą ir jį išdėstyti taip:

„32¹. Rekomenduojama valstybės valdomos bendrovės ir dukterinės bendrovės valdyboms nerinkti valdybos pirmininku valstybės valdomos bendrovės vadovo ir atitinkamai dukterinės bendrovės vadovo, jeigu jis išrinktas valdybos nariu, išskyrus atvejus, kai valstybės valdomoje bendrovėje ir atitinkamai dukterinėje bendrovėje sudaroma stebėtojų taryba.“

1.8.14. Pakeisti 34 punktą ir jį išdėstyti taip:

„34. Akcijų valdytojas siekia, o tais atvejais, kai tai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrina, kad valstybės valdomose bendrovėse būtų nustatyta veiksminga vidaus kontrolės sistema, kuri padėtų užtikrinti valstybės valdomos bendrovės veiklos teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą, rezultatyvumą ir skaidrumą, strategijos ir veiklos planų

įgyvendinimą, turto apsaugą, informacijos ir ataskaitų patikimumą ir išsamumą, sutartinių ir kitų įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymąsi ir visų su tuo susijusių rizikos veiksnių valdymą, taip pat numatytų veiksmus, skirtus korupcijos, užsienio pareigūnų papirkimo sudarant tarptautinius sandorius, prevencijai. Akcijų valdytojas atitinkamai siekia arba užtikrina, kad vidaus kontrolės sistema būtų *mutatis mutandis* vadovaujama vidaus kontrolei taikomais reikalavimais, nustatytais Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme.“

1.8.15. Papildyti 34¹ punktu:

„34¹. Valstybės valdomos bendrovės siekia, o tais atvejais, kai tai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrina, kad Aprašo 34 punkto nuostatos *mutatis mutandis* būtų taikomos dukterinėms bendrovėms.“

1.8.16. Pakeisti 78 punktą ir jį išdėstyti taip:

„78. Valdymo koordinavimo centras, įgyvendindamas jam Įstatyme nustatytas funkcijas, dėl visų valstybės valdomų įmonių, dukterinių bendrovių ir jų veiklos kiekvienais metais rengia apibendrinančią valstybės valdomų įmonių gerojo valdymo indekso ataskaitą ir iki rugpjūčio 30 d. ją pateikia Ekonomikos ir inovacijų ministerijai bei valstybei atstovaujančioms institucijoms. Gerojo valdymo indekso ataskaitoje pateikiamas įvertinimas, kaip valstybės valdomose įmonėse ir dukterinėse bendrovėse įgyvendinamos valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimą, valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimą, kandidatų į valstybės valdomos įmonės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atranką reguliuojančių teisės aktų nuostatos ir kaip valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės valdymas atitinka NASDAQ Vilnius listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso nuostatas.“

2. Nustatyti, kad pirmą kartą dukterinių bendrovių pelningumo rodiklius Vyriausybė tvirtina 2020–2021 metų laikotarpiui. Jie Vyriausybei tvirtinti pateikiami likus ne mažiau kaip 2 mėnesiams iki šio laikotarpio pradžios ir tvirtinami likus ne mažiau kaip 1 mėnesiui iki šio laikotarpio pradžios.

Ministras Pirmininkas

Ekonomikos ir inovacijų ministras

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos
Strateginio planavimo ir veiklos organizavimo
departamento Asmenų aptarnavimo ir
dokumentų valdymo skyriaus redaktorė

Šigitė Šiniauskaitė-Petkevičienė
2019-08-13

Lietuvos Respublikos
ekonomikos ir inovacijų ministerijos
Teisės departamento
Teisėkūros skyriaus vedėjas

Arunas Alekšas
2019-08-13

Teisingumo ministras
Elvinas Jankevičius
2019 08/14